

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 569
van **MATTHIAS DIEPENDAELE**
datum: 10 mei 2017

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Vlaams Onderzoeksportaal - Stand van zaken

Het Vlaams Onderzoeksportaal (www.onderzoeksportaal.be) FRIS (Flanders Research Information Space) biedt een open forum om allerlei vormen van publiek gefinancierd onderzoek beschikbaar te stellen voor het brede publiek. Het is een nuttig instrument om het Vlaamse onderzoek zichtbaar te maken en ter beschikking te stellen. Het onderzoeksportaal moet op termijn alle informatie ontsluiten over publiek gefinancierd onderzoek in Vlaanderen.

Tot op heden herbergt het portaal 29.735 onderzoeksprojecten, 3.596 publicaties, 2.357 organisaties en 29.264 onderzoekers. Er wordt gewerkt aan een verdere verbreding en verdieping van de ontsluiting van onderzoeksinformatie in Vlaanderen om het open access- en open databeleid verder uit te rollen. Om ook de klantvriendelijke vorm van presentatie aan de eindgebruiker te verbeteren, wordt een geheel nieuw FRIS-portaal gebouwd. Het nieuwe FRIS-portaal wil een uniek venster bieden op onderzoek in Vlaanderen en zo de zichtbaarheid vergroten. Op 24 mei 2016 stelde ik hierover een schriftelijke vraag (nr.537).

1. De universiteiten doorliepen vorig jaar het impulsfinancieringstraject waarbij de integratie met het FRIS-platform moest worden afgerond tegen eind 2016-begin 2017.

Is deze integratie ondertussen afgelopen? Is deze succesvol verlopen?

2. Naast de universiteiten, worden ook stappen gezet voor de aanlevering aan FRIS door de strategische onderzoekscentra (SOC).

Wat is wat dit betreft de stand van zaken? Hoeveel SOC's leveren momenteel data aan?

3. Wat is de stand van zaken van de bouw van het nieuw FRIS-portaal? Welke stappen werden daarbij tot op heden doorlopen?
4. Wanneer verwacht de minister het platform van de nieuwe FRIS-omgeving te kunnen finaliseren? Wanneer zal er derhalve een volledig operationeel opendataplatform beschikbaar zijn voor het publiek gefinancierd onderzoek in Vlaanderen?

ANTWOORD

op vraag nr. 569 van 10 mei 2017

van **MATTHIAS DIEPENDAELE**

1. De doelstelling van de subsidie-overeenkomst impulsfinanciering is de realisatie door de Vlaamse universiteiten van een incrementeel aanleveringsbeleid van volledige, actuele, correcte en geïntegreerde onderzoeksinformatie aan het nieuwe FRIS-platform. Deze overeenkomst is bilateraal afgesloten tussen de Vlaamse overheid en de vijf universiteiten in de periode december 2013 – maart 2014. De financiering werd gekoppeld aan het behalen van 7 mijlpalen met voor elke fase gedefinieerde kwaliteitstargets waarbij de laatste mijlpaal diende te worden opgeleverd ten laatste 3 jaar na ondertekening van de overeenkomst.

Het traject veronderstelt bij de dataleveranciers enerzijds de nodige IT-ontwikkeling om vanuit hun verschillende systemen technisch zo te integreren met het FRIS-platform dat data minstens wekelijks in FRIS worden geüpdatet. Dit technische integratietraject heeft bij sommige universiteiten wat vertraging opgelopen, maar is ondertussen bij iedereen afgerond.

Anderzijds is aan de universiteiten gevraagd om ook de interne processen in hun systemen te optimaliseren zodat de nodige garantie kon worden geboden op volledigheid en kwaliteit van data bij aanlevering aan FRIS (volgens een vaste set van kwaliteitsregels). Eenmaal deze inspanning door de universiteiten was afgerond, had het departement EWI twee maanden de tijd om de afgesproken kwaliteit en volledigheid af te toetsen alvorens de impuls uit te keren. Met uitzondering van Universiteit Hasselt heeft nog geen enkele universiteit dit traject helemaal doorlopen. Het departement is momenteel bezig met de controle van de data van de KULeuven, Universiteit Antwerpen en Universiteit Gent en verwacht in de loop van de maand juni terug te kunnen koppelen naar de respectievelijke kennisinstellingen. De Vrije Universiteit Brussel zal vermoedelijk pas eind juni finale data kunnen aanbieden waarop het validatieproces aan de kant van EWI in de zomer zal plaatsvinden.

2. De aanlevering van de Strategische Onderzoekscentra
Op dit moment loopt enkel een integratietraject met de Vlaamse Instelling voor Technologisch onderzoek (VITO). VITO is momenteel in de fase waarin zij technisch vanuit hun systemen connectie maken met het FRIS-platform.

Met de overige Strategische onderzoekscentra wordt het operationeel traject verder vormgegeven eenmaal het nieuwe portaal live is. In dat traject zal in het bijzonder moeten worden gekeken welke (sub)set van onderzoekers - bijna allen ingebed in de universiteiten -, van projecten en publicaties door het strategisch onderzoekscentrum moet worden aangeleverd en welke nu reeds door de universiteiten. In het geval aan aanlevering door beide instellingen dient een deduplicatie aan de kant van het FRIS-portaal te gebeuren.

Bij de opmaak van de nieuwe convenanten, die per 1 januari 2017 van start gingen, met het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) en het Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum (IMEC) is de data-aanlevering aan FRIS opgenomen in het kader van de open data doelstelling van de Vlaamse overheid.

3. Om het nieuwe FRIS-portaal vorm te geven heeft het departement EWI volgende stappen genomen. In mei en juni 2016 zijn heel wat stakeholders van het FRIS-project bevraagd om de gewenste functionaliteiten van een nieuw onderzoeksportaal

in kaart te brengen. Deze bevraging resulteerde in het bijzonder in de omschrijving van functionaliteiten die betrekking hebben op het tonen van metadata van publicaties, een vernieuwde zoekmodule, een veel gebruiksvriendelijkere interface en een expert finder.

De ontwikkeling van deze modules is gerealiseerd in de periode juli 2016-maart 2017 door een externe ontwikkelaar i.s.m. het departement.

In de daarop volgende maand gaf het departement demo's aan alle dataleveranciers. Op die manier kregen de leveranciers als eerste reeds een zicht op het vernieuwde portaal en kon eventuele feedback nog worden meegenomen alvorens het portaal aan het grote publiek zal getoond worden.

Het departement verwerkt momenteel deze feedback en zal dus nog een aantal kleinere, gevraagde aanpassingen laten ontwikkelen in de loop van de zomer 2017. Verwacht wordt dat deze IT-ontwikkeling is afgerond tegen september 2017.

De go live van het nieuwe portaal is mede afhankelijk van de voortgang van het impulsfinancieringstraject. De data die zijn aangeleverd door de kennisinstellingen moeten voldoen aan de vooropgestelde criteria van volledigheid en kwaliteit alvorens het portaal kan worden gelanceerd. Door de vertraging bij de universiteiten heeft het departement op dit moment nog te weinig zicht of hier bijkomende issues zullen opduiken.

4. Het platform van de nieuwe FRIS-omgeving is door het departement eigenlijk reeds gefinaliseerd in 2016. Op dat moment is immers de volledige architectuur afgerond die toelaat om data incrementeel in te lezen en om diezelfde data ook opnieuw aan te bieden, via open services en open interfaces, aan om het even welke derde partij. Het nieuwe FRIS-platform kan gezien worden als de laag waarin alle data eerst worden verzameld om vervolgens opnieuw ter beschikking te worden gesteld voor hergebruik. De architectuur bevat immers de nodige processen en structuren om data te kunnen inlezen, te valideren en opnieuw aan te bieden via technische interfaces. Deze infrastructuur is dus operationeel, staat open sinds 2016, maar is een puur technische omgeving.

In concretu kan een IT-ontwikkelaar/een IT-systeem reeds sinds 2016 de FRIS-interfaces bevragen, bewerken en mogelijkere nieuwe rapporten, applicaties of visualisaties bovenop FRIS-data bouwen. Het is echter pas sinds 2017 dat het proces bij de data-leveranciers volop loopt om ook echt data naar het platform te sturen. Hoe meer data aanwezig zullen zijn in die technische interfaces van het platform, hoe rijker uiteraard mogelijke FRIS-applicaties kunnen worden.

Het platform is dé databron die het nieuwe portaal voedt. Het portaal kan aldus worden gezien als een eerste mogelijke visualisatie, vormgegeven door het departement zelf, in overleg met de leveranciers. De integratie tussen het nieuwe platform en het nieuwe portaal is momenteel zo opgezet dat het platform dagelijks wordt gesynchroniseerd met het portaal.

Niet alleen de aan FRIS aangeleverde metadata worden in het platform als open data aangeboden; ook stelt het departement gegevens uit de Verrijkte Kruispuntbank voor Ondernemingen (VKBO) en metadata van wetenschappelijke tijdschriften als authentieke bron ter beschikking zodat die metadata in de processen van de kennisinstellingen kunnen worden (her)gebruikt.

Dankzij het gebruik van standaarden bij de uitbouw van het platform werd gestreefd naar maximale openheid en herbruikbaarheid. Data worden aangeboden volgens de modellicentie voor gratis hergebruik van de Vlaamse overheid. De wijze waarop de open interfaces kunnen worden aangesproken zal op het FRIS-portaal worden gedocumenteerd.